

Brak szczepienia nie może być podstawą do odmowy leczenia

17 marca 2022

Do Instytutu Ordo Iuris trafiają zapytania dotyczące sytuacji, w których lekarz odmawia udzielenia danego świadczenia zdrowotnego, z uwagi na to, że pacjent jest niezaszczepiony, nie posiada unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID, bądź nie nosi maseczki zakrywającej nos i usta. Zgłaszający takie przypadki wskazują, że powodem odmowy udzielenia świadczenia zdrowotnego z uwagi na niezaszczepienie, jest obawa lekarza o zdrowie własne, czy personelu. Prawnicy Instytutu w analizie przypominają, kim jest pacjent, jakie ma prawa oraz kiedy i na jakich zasadach lekarz może odmówić udzielenia świadczeń zdrowotnych. Analitycy podkreślają, że nieposiadanie przez pacjenta np. zaświadczenia o szczepieniu lub maseczki ochronnej nie stanowi podstawy do odmowy leczenia.

Każdy pacjent jest równy i każdemu w sposób równy przysługuje prawo do przyznania świadczeń zdrowotnych, z wyjątkiem pacjentów w szczególnych przypadkach, wymienionych w ustawie o prawach pacjenta. Co istotne, polski system prawny dopuszcza możliwość odmowy udzielenia świadczeń zdrowotnych pacjentowi przez lekarza. Ustawa o zawodzie lekarza dokonuje rozróżnienia na odmowę podjęcia oraz odstąpienie od leczenia pacjenta. Kryteria zezwalające lekarzowi na skorzystanie z tego prawa są różne w zależności od tego na jakiej podstawie wykonuje on swój zawód. Warunkowanie udzielenia świadczenia zdrowotnego od posiadania unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID lub realizacji nakazy zakrywania ust i nosa maseczką ochronną, w świetle przytoczonego stanu prawnego nie może mieć miejsca.

Autorzy analizy podkreślają, że posiadanie przez pacjenta wspomnianego certyfikatu nie świadczy o braku choroby, a jedynie pozwala stwierdzić, że pacjent przyjął szczepionkę. W tym przypadku lekarz nie może zatem tłumaczyć odmowy

udzielenia świadczenia obawą o własny stan zdrowia. Brak podjęcia odpowiednich działań przez lekarza, w zależności od skutków, do których taka sytuacja doprowadziła, może być podstawą poniesienia przez medyka odpowiedzialności karnej oraz odszkodowawczej.

Na lekarzu spoczywa obowiązek udzielania świadczeń zdrowotnych na najwyższym poziomie, co oznacza, że muszą one odpowiadać aktualnej wiedzy medycznej, muszą być wykonywane w warunkach sanitarnych i fachowych, czyli takich, które nie będą narażały na powstanie kolejnych problemów zdrowotnych. Ponadto, świadczenia te muszą być udzielane w sposób etyczny, tak, aby godność pacjenta była poszanowana.

„W dobie zawirowań legislacyjnych oraz organizacyjnych w podmiotach udzielających świadczeń zdrowotnych, warto na chwilę się zatrzymać i wrócić do podstawowej definicji kim jest pacjent oraz jakie są jego podstawowe prawa, wynikające zarówno z Konstytucji RP oraz ustawy o prawach pacjenta. Zaprezentowana analiza prawna kompleksowo omawia powyższe zagadnienia. Zarówno pacjent, jak i lekarz powinni wiedzieć, gdzie – zgodnie z przepisami oraz judykaturą – leżą granice ich praw, przywilejów oraz obowiązków” – skomentował Witold Łukasik, analityk Centrum Analiz Legislacyjnych Instytutu Ordo Iuris.

Autorstwo: Filip Bator

Źródło: [MediaNarodowe.com](https://media.narodowe.com)